Utdrag ur instruktion
för
Sabelhuggning
vid
Danska Cavalleriet

1850

DENMARK, Army

Edgar F. Cyriax

Utdrag ur Instruktion
för
Sabelhuggning
vid
Danska Cavalleriet

UTDRAG UR INSTRUCTIONEN

FÖR

SABELHUGGNING

VID DANSKA CAVALLERIET.

Öfversättning.

UPSALA,
LEFFLER OCH SEBELL, 1850.

Innehåll:

Sabelns bruk.

Förberedelsen till Cavallerie-huggningen till fots.

A) Garde-ställningarne.

1:o) Framåt.

Gif akt! — Garde!

På ordet garde flyttas venstra foten, omkring 2 fot, till venstra sidan, och venstra handen intager samma ställning som den har till häst. Öfverlifvet lutas något framåt och sabeln föres, med handen i terz, raskt fram, midt för och litet högre än högra axeln. Fästet omfattas med full hand, hvarvid tummen skall ligga på sidan och icke på ryggen af fästet; armen nästan utsträckt, klingan snedt uppåt till venster och spetsen något framåt, så att ryttaren under sin klinga nätt och jemt kan se hela sin motståndares kropp.

2:o) Framåt sidorna.

Framåt höger — Garde!
Framåt venster — Garde!

På commando-ordet garde, vrider recryten sig, från den nyss beskrifna garde-ställningen, litet i höf-

1.

terna till den nämnda sidan, hvilken rörelse följes med hand och klinga.

3:o) Till sidorna.

Till höger — Garde!
Till venster — Garde!

Dessa garde-ställningar utföras efter samma reglor, som ofvanföre under N:o 2 äro anförda, blott med den skillnad, att recryten vrider sig i höfterna något mera till den nämnda sidan, och att öfverlifvet sträckes väl fram i garden.

4:o) Bakåt.

Bakåt höger — Garde!

På ordet garde vrides öfverlifvet väl om i höfterna till höger, och lutas något öfver till venstra sidan; sabeln föres från endera af de nyligen beskrifne garde-ställningarne, med handen i terz, genom en rask sväng horizontelt bakåt höger sida; klingan föres i samma ögonblick i garde-ställningen, genom att förändra handens ställning från terz till qvart, hvarvid handen hålles litet högre än högra axeln. Armen litet böjd, klingan hålles med eggen uppåt snedt bakåt, och ungefär öfver hästens kors.

Bakåt venster — Garde!

Öfverlifvet vrides väl om till venster och lutas något öfver till högra sidan; sabeln föres från endera af nyssnämnde garde-ställningar, med handen i qvart, genom en rask sväng horizontelt bakåt venstra sidan; handen, som i samma ögonblick förändrar sin ställning från qvart till prime, hålles rätt ut till venstra sidan i höjd med ansigtet, armen något böjd, klingan snedt bakåt med spetsen nedsänkt, ungefär i höjd med

bakpackningen. När manskapet under öfningarne skall göra på axel gevär, commenderas

På axel — gevär!

Sabeln föres från den ställning hvaruti den är, ginaste vägen till höften; venstra foten flyttas intill den högra och venstra handen fälles till låret.

Vid garde-ställningarnes öfvande iakttages följande:

Recryten skall beständigt se ditåt han betäcker sig.

I garde-ställningarne framåt och till sidorna lutas öfverlifvet fram emot motståndaren, hvaremot det i garde-ställningarne bakåt lutas något från motståndaren. Fötterna, som efter utflyttningen af den venstra, omvridas så mycket att de blifva paralella, skola vid förändring af garde-ställning förblifva i denna ställning fasta vid jorden. När garde-ställningen tages till sidorna, böjes det knä något, som är åt den sidan, till hvilken garden tages. Vid garden bakåt eger ett motsatt förhållande rum. Öfningen af garde-ställningarne till venster och bakåt kan uppskjutas, till dess recryterne hafva genomgått: Förberedelsen till Cavallerie-huggningen.

B) Sqvadronering.

Sqvadroneringen har isynnerhet den fördel, att förskaffa recryten en mjuk och smidig handlofve, hvarföre den skall öfvas mycket flitigt. För att utföra densamma commenderas, från axel gevär:

Gif akt! till Sqvadronering!

Recryten gör venster om; hufvudet vrides så mycket, att han fritt kan se rakt öfver högra axeln, venstra handen sättes i sidan, med armbågen rätt bakåt, fötterna bilda en rät vinkel, så att högra foten står

rätt ut och midt framför venstra fotens häl. Kroppen hålles rak och otvungen, benen sträckta.

Det skall Sqvadroneras med räkning!

Sqvadronera!

På ordet Sqvadronera sträcker recryten armen och sabeln fram i garden, på det vis, att arm och klinga komma i den under garden till höger beskrifna ställning.

Ett!

På ordet «ett!« böjes armen och handleden så, att eggen och klingan svänges emot och förbi den venstra sidan af kroppen, hvarpå, då rörelsen fullbordas, ett skarpt hugg anbringas rätt ut; efter utfördt hugg är armen alldeles utsträckt, eggen af klingan vänder nedåt, och arm och klinga bilda en rak linea.

Två!

Handen och armen böjas sålunda bakåt, att ryggen af klingan först svänges emot högra sidan, tätt förbi axeln och ryggen, hvarefter vid vändningen af hand och klinga i en fortfarande svängning anbringas ett skarpt hugg rakt ut, som likaledes slutar med utsträckt arm.

Ett! Två! o. s. fr.

intilldess det commenderas:

Hallt!

Då recryten genast gör på axel gevär och höger om.

Det begynnes med 15 till 20 slag och tillägges småningom flera, intilldess recryten ledigt och regelmässigt kan utföra 50 till 60 slag efter räkning.

Det skulle vara alldeles origtigt, att öfverdrifva denna öfning; ty för mycken ansträngning är lika så försvagande och skadlig, som en afpassad ansträngning

är stärkande och nyttig. Det skall efterses, att hvart enskildt hugg alltid utföres skarpt och kraftigt, att armen icke böjes för mycket, och att isynnerhet främsta delen af klingan värkar i hugget, af hvilken orsak rekryten skall hugga med lös handlofve och icke omfatta fästet för fast med hela handen.

Till ännu mera öfning är det vigtigt, att Sqvadronerings-huggen icke utföras endast i den ordning som här är omtalt, men att läraren låter recryten utföra samma hugg flere gånger efter hvarandra.

När recryten har färdighet i att Sqvadronera med räkning, så skall han på commando-ordet:

Det skall Sqvadroneras utan räkning!

Sqvadronera!

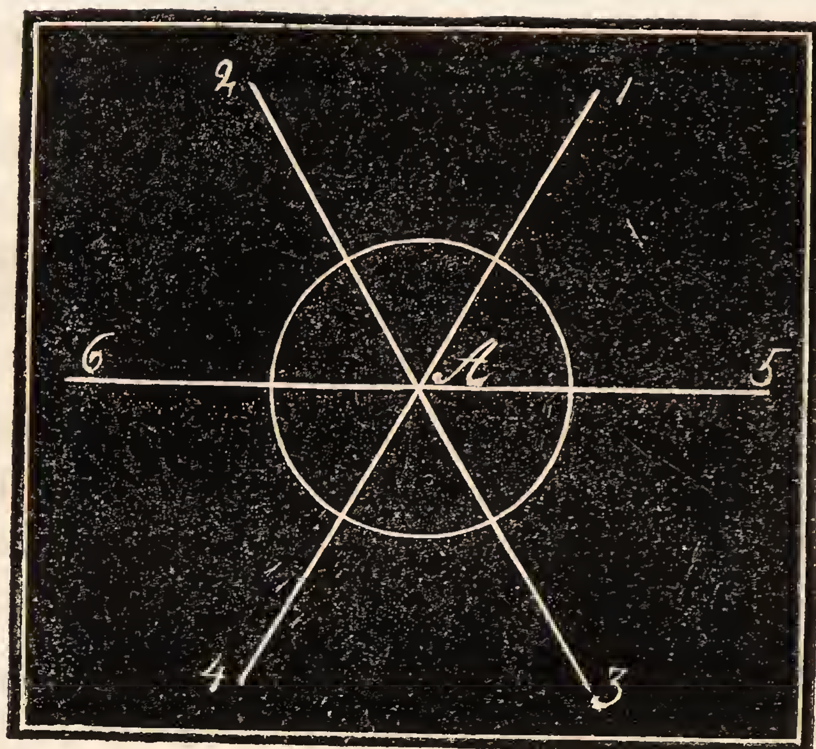
företaga de beskrifne rörelserna med större hastighet. Ju närmare klingan, under öfningarne, föres till kroppen, desto fullkomligare är rörelsen utförd. Man kan derföre, så snart recryterne hafva uppnätt behörig färdighet, såväl här, som vid sqvadronering med räkning, ställa dem närmare hvarandra.

Den högra handen hålles under sqvadroneringen ungefär i höjd med hufvudet, den venstra handen fast i sidan och kroppen rak och stilla.

C) Föberedande Hugg.

Genom dessa hugg, som alltid skola öfvas med recrytens eget sidogevär, erhåller han böjlighet och styrka i axeln och armen; och lärer tillika att utföra raska, kraftiga och skarpa hugg i alla olika rigtningar.

Det är nödvändigt, att upprita efterföljande figur på en vägg, ty härigenom får recryten lättast begrepp om de hugg han skall utföra; och bör medelpunkten A vara ungefär i höjd med karlens hufvud



a) Förberedelse-huggen utförda enkla med räkning.

Gif akt! — Garde!

Recryten tager garden framåt, såsom det under garde-ställningarne är beskrifvet.

Härefter commenderas:

Förberedelse-huggen skola öfvas enkla med räkning!

Hugg!

På commando-ordet: »hugg!« utföres ett kraftigt och skarpt qvart-hugg (N:o **1**) på så sätt, att det kan genomskära motståndarens ansigte, från venstra tinningen nedåt till högra kinden. Hugget utsvänges såväl vid detta, som vid de följande enkla huggen utan att stanna, förr än hand och klinga, efter fulländadt hugg, återkomma i garde-ställningen framåt.

Två!

I det den högra handen föres till venstra sidan af hufvudet, hvarvid spetsen kommer något bakåt, utföres i en uthållande sväng ett terzhugg, (N:o **2**) på så sätt, att det träffar motståndarens ansigte från högra tinningen nedåt till venstra kinden.

Tre!

Hand och klinga föras väl tillbaka till höger, handen nedsänkes i höjd med höften och armen, vrides så att den kommer midt emellan half qvart och half terz, eggen något bakåt, spetsen nästan rätt upp; derifrån utföres ett qvart-hugg nedifrån snedt uppåt (N:o 3), hvarvid motståndaren kan antagas vara placerad något framåt höger.

Fyra!

Högra handen i terz föres ned till venstra armen 1 qvarter framför samt litet högre än venstra armbågen, hvarvid sabelspetsen kommer bakåt och ungefär i höjd med axeln, eggen rakt bakåt; derifrån utföres ett terzhugg snedt nedifrån uppåt (N:o 4), på så sätt, att det skulle träffa motståndarens ansigte i den anförda rigtningen.

Fem!

Hand och klinga föras i garde-ställningen framåt höger, derifrån utföres ett horizontelt qvarthugg (N:o 5), som skall träffa motståndarens ansigte tvärs öfver.

Sex!

I det högra handen föres i terz till venstra axeln, nedsänkes klingan i linea med armen, armbågen i höjd med handen, derifrån utföres ett horizontelt terz-hugg (N:o 6) efter motståndarens ansigte.

Läraren skall först genom långsamt utförda hugg, bibringa recryten rigtigt begrepp om de anförda huggens utförande och rigtning; men sedermera skall han noga tillse, att alla hugg utföras med den största möjliga raskhet och kraft, samt med lös handlofve.

b) Förberedelse-huggen, utförda samlade med räkning och utan räkning.

När recryten kan göra de ofvannämnde enkla hug-

gen väl, låter man honom göra dessa samlade, först med räkning och sedan utan räkning; på det sätt, att han efter hvart utfördt, och alldeles utsvängdt hugg, straxt intager den ställning, hvarifrån det påföljande hugget skall utföras, och först efter det 6:te, eller sista hugget, återtages garde-ställningen framåt.

För att öfva detta commenderas:

Gif akt! — Garde!

Förberedelse-huggen skola öfvas samlade med räkning!

Hugg!

På commando-ordet «hugg« utföres det sneda qvart-hugget (N:o 1), hvilket utsvänges, tills hand och klinga komma i ställning till det följande sneda terz-hugget (N:o 2), nemligen: handen i terz, med väl böjd arm framför venstra sidan af hufvudet, och sabelspetsen, hvilken är rigtad något bakåt, i linea med högra underarmen.

Två!

På commando-ordet «två« utföres det sneda terz-hugget (N:o 2), hvarefter hand och klinga komma i ställningen till det derpå följande sneda qvart-hugget uppåt (N:o 3), nemligen: högra armen något böjd, litet mera tillbaka än högra axeln, handen, i höjd med höften, omvrides så att den kommer midt emellan half terz och half qvart, eggen något bakåt och spetsen nästan rätt upp.

Tre!

Det utföres ett snedt qvart-hugg uppåt (N:o 3); efter verkstäldt hugg, kommer hand och klinga i ställningen till det påföljande sneda terz-hugget uppåt (N:o 4); nemligen: handen i terz, ungefär ett qvarter framför samt litet högre än venstra armbågen; sabelspetsen bakåt och ungefär i höjd med axeln.

Fyra!

Det utföres ett snedt terz-hugg uppåt (N:o 4), och efter utsvängdt hugg, kommer hand och klinga i ställningen till det påföljande horizontela qvart-hugget (N:o 5), nemligen: i garde-ställningen framåt höger.

Fem!

På ordet «fem« utföres det horizontela qvart-hugget (N:o 5), hvarefter hand och klinga komma i ställningen till det påföljande horizontela terz-hugget (N:o 6); handen i terz, några tum framför venstra axeln, sabelklingan i linea med armen och likasom armbågen i höjd med handen.

Sex!

Nu utföres det horizontela terz-hugget (N:o 6), och efter fullbordadt hugg komma hand och klinga i garde-ställningen framåt.

Så snart recryten är väl öfvad i utförandet af dessa hugg med räkning, låter man honom på commando-orden:

Förberedelse-huggen skola utföras samlade utan räkning!

Hugg!

utföra alla 6 huggen efter hvarandra med största möjliga raskhet och kraft, hvarvid hand och klinga efter det sista hugget utföras i garde-ställningen framåt.

Härvid skall efterses, att recryten icke hugger öfveriladt och ofullkomligt, utan att hvart enskildt hugg blifver utfördt skarpt och kraftigt; och bör det alldrig göras afsseende på, vid öfning i trupp, att huggen komma på en gång.

Anmärkningar.

Alla hugg skola ske med kraft, som mest bör ligga i handlofven; vara skarpa och nå så långt som möjligt.

Att kroppen under huggningen röres eller böjes öfverdrifvet, bidrager icke till att huggen vinna i kraft, och må icke ske. I armen ligger kraften.

För att kunna hugga skarpt, skall sabeln hållas rigtigt i handen, så att eggen vänder ditåt, hvartut hugget skall falla. Att hugget är skarpt, märkes derpå, att klingan, i det den med eggen genomskär luften, förorsakar ett pipande ljud. Då eggen icke går förut, så blir ljudet susande.

Den delen af klingan, som är närmast spetsen, skall isynnerhet verka i hugget, och vid huggning med krokiga sablar är det derföre vigtigt, att fatta fästet mera bakåt, närmare vid knappen eller nitnageln. Hugget bör isynnerhet vara skarpt och kraftigt i det ögonblick det träffar föremålet (motståndaren); kafveln bör icke omfattas för fast med handen, emedan hugget då lätt blifver styft och ojemnt.

För att nå så långt som möjligt i hugget, skall armen utsträckas väl, och öfverlifvet följa med i hugget.

När det nu genomgångna skall öfvas i afdelningar, sker formeringen dertill på följande sätt:

Sedan sabeln är dragen commenderas:

Remmen om handleden!

Högra handen föres igenom sabelhandremmen och löparen skjutes tätt intill handleden.

När ett litet antal recryter i sender undervisas, commenderar läraren:

Till huggning åt höger (venster), tag afstånd!

Afståndet tages på samma vis som vid gymnastiken då det commenderas helt afstånd; men med tillägg i distancen af klingans längd, så att icke sidomannen kan nås. Hvarje karl gör på axel gevär, så snart han intagit sitt afstånd.

Då antalet recryter, som på en gång skola öfvas, är betydligt, äfvensom vid approbationer, då manskapet förut blifvit uppställdt på ett led, commenderas:

Till huggning på 5 stegs afstånd, formera 2:ne led!
Marsch!

Och när manskapet är formeradt på 2:ne led:

Till huggning på 5 stegs afstånd, formera 4 led!
Marsch!

Denna formering sker sålunda:

Manskapet skall vara afdeladt till 2, samt midteln i afdelningen utmärkt. På commando-ordet «marsch« kasta alla som äro till höger om midteln hufvudet till venster. N:o 1 i midten af första ledet går rakt fram, alla de öfriga som hafva N:o 1 i första ledet rycka på samma gång fram, intagande det föreskrifna afståndet, i det de rätta sig efter midtelkarlen N:o 1. När N:o 2 af midteln i första ledet har fått sitt afstånd från N:o 1 i samma led, marscherar han fram, alla de öfriga 2:orna af första ledet förhålla sig då, som det är befaldt för 1:torna af samma led. Nu följa 1:torna af andra ledet och derpå 2:orna af detsamma, förhållande sig på samma sätt. 2:orna, som är midtelkarlar i första och andra ledet, skola draga sig något till venster, så att de komma midt i de föregåendes luckor. N:o 1 midtelkarl i andra ledet går naturligtvis rakt fram.

Hallt!

Alla stadna, och de, som under framryckningen hade sina hufvuden till venster, se till höger, och alla 4:ra leden skola med iakttagande af det föreskrifna afståndet, vara rättade.

När öfningen är slut, commenderas:

Formera 2:ne led!

Venstra handen fattar sabelbaljan.

Marsch!

Alla som äro till höger om midteln, kasta hufvudet till venster. Midteln går rakt fram, alla N:o 2 rycka in i sina luckor, och allesamman sluta under framryckningen, från höger och venster, till midteln.

Hallt!

Alla stadna, och den del som haft hufvudet till venster ser till höger.

Detta sätt, att taga afstånd och åter formera sqvadron iakttages äfven vid öfningen af alla garde-ställningar, stötar och hugg, när dessa icke blifva utförda emot en motståndare.

D) Hugg utförda i förening med parader och efterhugg.

Då det är särdeles vigtigt, att recryten vid denna öfning, under anfallet icke blottar sig för mycket, så att motståndaren kan begagna sig deraf för att gifva ett förhugg, så skall det efterses, att armen vid huggens utförande blott böjes så mycket, som är nödvändigt för att gifva hugget kraft. Tillbakadragningen af klingan till hugg, likasom sjelfva hugget, bör derföre blott ske med en kort och kraftig sväng af handlofven, hvilket bör vara så mycket lättare för recryten, som han vid de föregående öfningarne med sitt eget sidogevär, bör hafva erhållit så mycken styrka i armen och mjukhet i handlofven, att han med raskhet skall kunna handtera den lätta huggsabeln.

a) Huggen.

Framåt höger — Garde!

Ställningen är densamma, som vid garde-ställningarne är föreskrifven, neml.: högra armen nästan ut-

sträckt, klingan skarpt i terz, spetsen snedt uppåt och något till venster, sålunda att ryttaren med sjelfva garden nästan är skyddad emot alla lodräta terz-hugg. Öfverlifvet sträckes väl fram emot motståndaren, det högra knät något böjdt och hufvudet hålles litet fram. Venstra handen sättes i venstra sidan, med armbågen bakåt, för att skydda hand och arm emot motståndarens hugg.

Hugg terz — Hugg!

Terz-hugget föres efter motståndarens ansigte, så att det skall träffa från högra tinningen snedt nedåt till hans venstra kind, eller i samma rigtning efter halsen och venstra axeln.

Hugget utföres utan utfall, derigenom att recryten med lindrigt böjd arm och med lös handled raskt bringar klingspetsen i en båge litet nedåt och tillbaka intill inemot den venstra sidan af sitt eget ansigte, och derpå i fortfarande rörelse, med en kraftig sväng låter hugget falla i den anförda rigtningen efter ansigtet eller axeln.

Det skall äfven här efterses, om hugget föres skarpt och kraftigt; att armen icke böjes för mycket, emedan det förorsakar en en farlig blottning; och att isynnerhet den främsta delen af klingan verkar i hugget.

Efter hvarje utlagdt hugg är den högra armen alldeles utsträckt; arm och klinga i rak linea; alla hugg skola utföras så, att de, när de icke äro parerade, verkligen träffa motståndaren. I början låter läraren recryten en och annan gång blifva qvarliggande såväl i detta, som i de efterföljande huggen, för att förvissa sig om att de äro utförda i rigtig direction; men så snart detta icke uttryckeligen befalles, återtager han, straxt efter hvarje hugg, garden. Läraren bör genast från första början, sjelf parera alla hugg rigtigt och väl, på det recryten derigenom må blifva förberedd på att sjelf använda rigtiga parader.

Hugg qvart — Hugg!

Qvart-hugget föres efter motståndarens ansigte från venstra tinningen snedt nedåt till högra kinden, eller i samma rigtning efter hals, axel eller bröst. Hugget utföres från garde-ställningen efter samma reglor som terz-hugget, blott med den skillnad, att klingan under svängningen går raskt öfver motståndarens vapen, och att högra axeln sträckes väl fram i hugget. Högra handen skall hållas litet högre än axeln, sålunda att hufvudet af fästet är skyddadt emot à tempo hugg. Efter hugget går recryten straxt igen öfver motståndarens klinga tillbaka i garden.

Hugg djup terz — Hugg!

Detta hugg föres efter samma reglor som terz-hugget, blott med den åtskillnad, att sabelspetsen beskrifver en liten båge, först bakåt och derefter nedåt och framåt, hvarvid hugget skall träffa horizontelt eller snedt uppåt i motståndarens högra sida eller under armen. Under sjelfva hugget skall högra handen hållas så högt, att fästet skyddar hufvudet.

Hugg djup qvart — Hugg!

Det djupa qvart-hugget föres på samma vis, som qvart-hugget, men som det skall föras horizontelt eller uppåt mot ansigtet eller bröstet, skall handen vridas något mera i hugget, så att fingrarne vända uppåt. Under hugget skall fästet skydda hufvudet.

b) Paraderna.

Alla parader skola tagas med utsträckt arm, och en kort mottryckning med eggen och den starkare delen af klingan, nära vid fästet. Parader med det svaga eller med flatan af klingan äro otillräcklige och blifva lätt genomhuggne af en kraftig motståndare. Recryten skall vänjas till, att alltid fästa ögonen, utan att blinka, på motståndarens klinga, emedan han deraf bäst kan bedömma hans angrepp.

Paraden må alldrig göras större eller längre ut till sidan, än nödvändigt är för att afvärja hugget, emedan man annars blottar sig åt andra sidor. Korta och raska parader, till största delen utförda med handlöfven, uppfånga hugget i rättan tid, hvaremot man genom vidlyftiga parader lätt kommer för sent.

I början är det nyttigt att låta recryten blifva qvarliggande i paraden, för att öfvertyga sig, att den är rigtigt utförd; och hvarom han då behörigen undervisas; men sedermera tages klingan efter paraden straxt i garden. Afståndet emellan de fäktande skall icke vara större, än att de med klingspetsen kunna nå hvarandras hufvuden.

Parera terz — Parera!

Denna parade ligger i sjelfva garden och skyddar emot alla lodräta- och terz-hugg, hvarvid handen efter omständigheterna hålles litet högre eller lägre, och klingan mera snedt eller rätt upp. Recryten skall undervisas om, att icke föra spetsen ut till högra sidan, utan heldre hålla den litet öfver till den venstra, på det motståndarens hugg icke må gå öfver klingan.

Parera qvart — Parera!

Med en rask vändning af handleden föres eggen af klingan öfver till venstra sidan (qvart-sidan) och den utsträckta högra armen följer blott så mycket med öfver till venster, som är nödvändigt, för att parera motståndarens hugg. Klingspetsen får härvid icke föras öfver till venster, utan bör tvertom hållas något till höger, för att äfven vara skyddad, om hugget skulle falla mera lodrätt. Det är en god hjelp vid qvartparaden, att man drager venstra axeln litet tillbaka.

Parera djup terz — Parera!
Parera djup qvart — Parera!

Dessa parader tagas likasom de förut beskrifne

terz- och qvart-paraderne, blott med den skillnad, att handen med väl utsträckt arm sänkes något mera, i förhållande till motståndarens hugg; att klingan dervid kommer att stå mera rätt upp, och att vid hugg efter underlifvet eller sidan, eller snedt nedifrån uppåt, klingspetsen sträckes ännu litet mera ut till sidan.

Parera qvint — Parera!

Denna parade användes fördelaktigt emot mycket djupt förda terz-hugg, eller emot sådana hugg, som på denna sidan föras snedt nedifrån uppåt; paraden sker sålunda: klingan svänges genom en rask vändning af handleden, med eggen nedåt, emot hugget; (för att denne parade skall hafva någon kraft måste motståndarens klinga uppfångas vid spetsen, hvarefter man låter sin klinga kraftigt löpa utefter den för att kasta den i vädret.) Under paraden är den högra handleden starkt böjd, handen hålles ungefär i höjd med axeln och spetsen af klingan är rigtad litet till venster, derföre att motståndaren vid ett hugg nedifrån uppåt lätt kan hugga utanför klingan, så snart man sträcker spetsen för långt ut till höger.

c) Efterhuggen.

När recryten är väl öfvad att gifva och parera enkla hugg, går man öfver till efterhuggen, och då dessa äro serdeles verksamma och praktiska, så snart de verkställas med behörig kraft och raskhet, skall recryten serdeles grundligt undervisas, såväl i deras rigtiga användande, som i att skydda sig mot desamma. Som allmän regel kan det antagas, att efterhugget alltid svänges, straxt från paraden, mot den del af motståndarens kropp, som efter hans utförda hugg är mest blottad.

För att göra sig så säker som möjligt för efterhugg, är det nödvändigt, att icke genom vilda och

vidlyftiga hugg blotta sig för mycket under angreppet; att efter angreppet hastigt föra klingan tillbaka i garden, eller med utsträckt arm, straxt taga den parade, som efter omständigheterna är nödvändig; och af denna orsak alltid hafva ett skarpt öga på motståndarens klinga. Läraren skall i början, blott göra efterhuggen långsamt, för att vänja recryten, att alltid taga rigtiga parader, samt noga efterse att recryten icke, för att komma hastigare tillbaka i garden, gör sina hugg ofullkomliga och svaga.

Efterhuggen pareras föröfrigt så, som det vid paraderna för de enkla huggen är föreskrifvet.

De mest användbara efterhugg, som sålunda böra öfvas äro följande:

Hugg terz och parera terz — Hugg!
Hugg qvart och parera qvart — Hugg!
Hugg terz och parera qvart — Hugg!
Hugg qvart och parera terz — Hugg!
Hugg djup qvart och parera qvart — Hugg!
Hugg qvart och parera djup terz — Hugg!
Hugg terz och parera djup terz — Hugg!

När det djupa terz-hugget föres mycket djupt eller snedt uppåt, är det emellanåt fördelaktigt att begagna qvint-paraden, hvarföre det må öfverlemnas till recrytens omdöme, att efter omständigheterna äfven begagna denna parade.

Anmärkningar.

Vid öfningen af dessa hugg, parader och efterhugg nyttjas de reglementerade hugg-sablarne.

När vid öfningarne den ene skall parera den andras hugg, commenderas blott hugget, och recryten tager, utan commando, den dertill svarande paraden.

Commando-orden för efterhuggen gälla endast för den uthuggande, och de deri föreskrifne paraderne angifva den rigtning, hvaruti efterhugget skall falla.

Öfningen af denna huggning sker, med samlad trupp, på 2 led emot hvarandra, med behörigt afstånd emellan rotarne och leden; framryckningen härtill utföres på följande sätt:

Sedan manskapet, med på Axel-gevär, är uppställt, med föreskrifvit afstånd på ett led, commenderas:

Till huggning!
1:sta (2:dra) 3 steg framåt — Marsch!

hvarpå det framryckande ledet gör 3 korta steg och hallt samt höger omvändning. Hvarpå det commenderas:

Höger! (Venster)!

Begge leden stiga ett steg öfver till höger (venster), sålunda att hvarje enskildt man kommer att stå midt emot sin motståndare; derefter commenderas:

Framåt höger — Garde!

På hvilket commando-ord begge leden sätta venstra foten ut till sidan, högra handen med sabeln föres i den befallda garden och venstra handen sättes i venstra sidan med armbågen bakåt.

När inryckning skall ske commenderas:

1:sta (2:dra) ryck in — Marsch!

Det stående ledet stiger ett steg till venster (höger) och det inryckande ledet gör, såsnart det är kommet på sin plats, straxt höger omvändning.

Sabelns bruk.

A) Sabeln emot sabeln.

Till fots.

De, i det föregående, anförda parader öfvas blott emot en motståndare, med de dertill fastställde vapen, och utgöra en serskildt del af undervisningen, som sednare skall omtalas. I början af sabelns bruk utförer recryten endast stötarne och huggen, och dessa skola vara fullkomligt väl inöfvade, förrän det begynnes med paraderne.

Sedan det behöriga afståndet är taget, på det vid förberedelse-huggen föreskrifna sätt, commenderas:

Sabeln skall brukas med räkning!

Detta commando-ord repeteras icke för hvarje ny stöt eller hugg.

1:o) Gif akt — Garde!

På detta commando-ord, och då ingen annan garde är serskildt nämnd, tages såväl här, som i det följande, alltid garden framåt.

Stöt!

Handen vändes från garden sålunda, att eggen af klingan kommer till höger, något snedt nedåt; i samma ögonblick sänkes sabelspetsen tills den kommer i höjd och linea med hand och axel, handen drages under denna rörelse tillbaka, så att den kommer ungefär ett qvarter från högra axeln; knappen (nitnageln) på fästet skall, så framt fästets construction sådant tillåter, ligga midt i handen, för att der finna motstånd; dernäst föres stöten kraftigt och rakt fram emot motståndarens bröst, i det armen alldeles utsträckes, och öfverlifvet följer stöten, för att gifva den den största möjliga kraft.

Detta sätt att utföra stöten, är allena gällande för det med raka sablar beväpnade Cavallerie; med krokiga sablar skall, på ordet stöt, under tillbakadragningen af klingan, armbågen höjas litet högre än axeln, och vrides handen då, till venster, så att eggen vänder snedt uppåt till höger, samt klingspetsen rigtad något till höger på det föremål, som skall träffas, hvilket klingans krökning gör nödvändigt; stöten utföres härefter såsom förut är nämndt.

Efter stöten drages klingan raskt, rakt tillbaka, och sabeln föres genast igen i garden framåt.

2:o) Framåt höger — Garde! — Stöt!

3:o) Framåt venster — Garde! — Stöt!

Sedan recryten har tagit den befallda garden, utföres stöten på commando-ordet "Stöt"! i den angifna rigtningen, öfverensstämmande med reglorna för stöten framåt. Efter utförd stöt föres sabeln straxt i den garde, hvarifrån stöten blef gjord.

4:o) Till höger — Garde!

Recryten tager garden till höger.

Stöt!

Fästet föres, med handen i hel qvart, från garden, till ungefär midteln af bröstet, armen starkt böjd, sluter till kroppen; klingan hålles rakt ut till högra sidan, spetsen i höjd med handen. I samma ögonblick föres stöten horizontelt och kraftigt rakt ut till sidan, hvarvid armen alldeles utsträckes och handen, förblifvande i hel qvart, kommer i höjd med axeln. Efter utförd stöt tages straxt garden till höger.

5:o) Till venster — Garde!

Recryten tager garden till venster.

Stöt!

Fästet föres från garden med väl böjd arm, i höjd med och ungefär ett qvarter från högra örat, klingan, med eggen snedt nedåt höger, rakt ut till venstra sidan, spetsen i höjd med handen; stöten föres derefter horizontelt rakt ut till venstra sidan, hvarvid armen alldeles utsträckes, och handen kommer i höjd med axeln. Efter utförd stöt tages straxt garden till venster.

Härefter commenderas:

På axel — Gevär!

Parader för Stötarne.

Qvart: Denna parade användes i garderne till höger, framåt och framåt venster emot stötar som rigtas mot öfverlifvet. Paraden tages kort och raskt med utsträckt arm, med styrkan och eggen af klingan, i en liten båge nedifrån uppåt, hvarvid handen sänkes i förhållande till stötens rigtning. Öfverlifvet skall sträckas väl fram i paraden, och denna tagas så tidigt, att den kan verka emot det svaga af motståndarens klinga. Så snart recryten håller sig riktigt i garden, så att han nätt och jemt under klingan kan se hela sin motståndares kropp, kan han med denna parad fullkomligt väl skydda sig mot alla i förutnämnda rigtningar åt öfverlifvet förda stötar. Efter hvarje parade tages straxt garden.

Qvint: Med denna parade afböjes, såväl i garderne till höger som venster alla djupare stötar efter underlifvet; den utföres med en kraftfull svängning af klingspetsen från venster nedåt höger; hvarvid handen hålles i höjd med axeln.

Qvint uppåt: Med denna parade afböjes i garden till venster alla höga stötar efter öfverlifvet, då det, i anseende till kroppens ställning, som oftast är

omöjligt att här bruka qvart-paraden. Paraden Qvint uppåt, utföres genom att raskt föra klingspetsen med eggen uppåt, under motståndarens klinga, och derefter genom en kraftfull sväng till höger och uppåt parera stöten i denna rigtning, hvarvid handen kommer något högre än hufvudet. Paraden skall tagas så att klingan stryker från spetsen utefter det svaga af motståndarens klinga.

Terz: Denna parade, som sker med en kort och kraftig tryckning med styrkan och eggen af klingan, användes endast vid de tillfällen, när det, förmedelst en ögonblicklig ofördelaktig garde, är motståndaren omöjligt att utföra stöten annorlunda än på den högra sidan af eller öfver klingan.

6:o) Gif akt — Garde!

Till höger mot — Cavallerie!

På commando-ordet "Cavallerie" tages garden framåt höger.

Hugg!

Ett horizontelt qvart-hugg föres bakifrån framåt, lika med förbered.-hugget № 5, hvilket i öfverensstämmelse med de för förberedelse-huggen gifna reglor, slutar i ställningen till det följande horizontela terzhugget, lika med förbered.-hugget № 6.

Två!

Nu göres ett horizontelt terz-hugg framifrån och väl bakåt, hvarefter klingan under vidhållande sväng återföres öfver hufvudet i garden framåt höger.

Parader.

Qvart- och terz-paraderne,

användas här för qvart- och terz-hugget alldeles i öfverensstämmande med de under förberedelsen framställda reglor.

7:o) Till venster mot — Cavallerie!

Sedan sabeln på commando-ordet "Cavallerie" är förd i garden framåt venster, utföres på ordet:

Hugg!

Ett högt qvart-hugg, lika med förbered.-hugget **№ 1**, snedt nedåt och väl ut till venster, sålunda att hugget skulle träffa motståndarens ansigte, hvarefter klingan med samma sväng återföres i garden framåt venster.

Parader.

Qvart: Denna parade, hvarvid arm och klinga sträckas så mycket som möjligt öfver till venster, kan blott användas på denna sida, när motståndarens hugg kommer nästan framifrån, hvaremot den icke skyddar tillräckligt, då hugget kommer från sidan eller bakifrån; vid dessa tillfällen brukas derföre: Prim på venster sida: Vid denna parade är klingans ställning lika med den vid garden bakåt venster, och föres, efter omständigheterna, mer eller mindre framåt, uppåt eller till sidan.

8:o) Till höger och venster mot — Cavallerie!

På commando-ordet "Cavallerie" tages garden framåt höger.

Hugg!

Det under 6:te afdelningen omnämnda qvart-hugget föres sålunda att arm och klinga efter utfört och alldeles utsvängdt hugg komma i garden framåt venster.

Två!

Nu hugges ett snedt qvart-hugg, lika med det under 7:de afdelningen beskrifna, hvilket slutar med anläggning till det horizontela terz-hugget (№ 6). Hufvudet vrides på samma gång framåt höger, men här liksom vid alla dylika tillfällen, icke för än man

efter alldeles utfört hugg tager ställningen till det påföljande hugget.

Tre!

Nu göres det horizontela terz-hugget framåt högra sidan, lika med det under 6:te afdelningen omtalta terz-hugg; efter utsvängdt hugg föres klingan i garden framåt venster; hvarpå det commenderas:

Två!

Då det nyss omtalta sneda qvart-hugget göres, hvarefter anlägges till det horizontela terz-hugget, och commenderas Tre! o. s. v. tills det commenderas:

På axel — Gevär!

Parader: Dessa utföras alldeles i öfverensstämmelse med det föregående.

9:o) Gif akt — Garde!

Till förföljning höger — Garde!

Garden framåt höger tages.

Stöt!

En stöt göres framåt höger, rigtad efter den förföljdes rygg eller sida; hvarefter garden återtages. Stöten utföres enligt de förut gifna reglorna; se **1**:o i samma afdelning.

Hugg!

Det göres ett horizontelt qvart-hugg bakifrån framåt (lika med förberedelse-hugget № 5) rigtadt efter den förföljdes nacke; efter fulländadt hugg, skall arm och klinga vara i ställningen till det påföljande terz-hugget.

Två!

Nu hugges terz-hugget framåt höger, antingen horizontelt efter den förföljdes ansigte eller snedt nedåt efter hans venstra hand; hvarpå garden återtages framåt höger.

10:o) Till förföljning venster — Garde!

På ordet "Garde" föres sabeln med alldeles utsträckt arm, sålunda framåt venster, att eggen af klingan vänder uppåt, handen är i höjd med axeln och sabelspetsen ungefär i höjd med ryttarens knä, för att kunna skydda hästens hufvud.

Parader emot den förföljdes hugg och stötar.

För hästens hufvud.

Sabeln föres med en kort och fast tryckning, från den ställning, hvari den är, litet framåt, för att afvärja hugget, hvarefter den straxt återföres i garden.

För stötar efter ryttaren.

Handen blifver i den ställning den är, klingan föres deremot något tillbaka; spetsen föres nu nedifrån uppåt och raskt framåt, för att kasta motsåndarens klinga i vädret, hvarefter den vanliga garde-ställningen framåt venster återtages, emedan angreppet nu är rigtadt mot ryttaren sjelf.

För hugg efter ryttaren.

Den vanliga terz-paraden, för att parera den förföljdes hugg efter ansigtet, hvarpå garden framåt venster återtages.

Stöt!

Från den förut beskrifna ställningen;

Till förföljning venster — Garde!

Nu föres en stöt snedt framåt venster rigtad efter den förföljdes rygg eller högra sida, hvarvid eggen af klingan är snedt nedåt höger. Efter utförd stöt återtages den vanliga garde-ställningen framåt venster.

Hugg!

Nu hugges ett snedt qvart hugg framåt venster, likasom vid "till venster mot Cavallarie", sedan hugget

är alldeles utsvängdt stadnar handen några tum från venstra sidan af ansigtet; Sabelns ställning är midt emellan № 2 och № 6 i förberedelse-huggen.

Två!

Nu göres ett terz-hugg något snedt nedåt; (det bör icke vara mycket snedt, men får icke heller vara alldeles horizontelt) hvarefter den vanliga garden framåt venster återtages.

Derefter commenderas:

På axel — Gevär!

11:o) Gif akt — Garde!

Till retraite, venster — Garde!

Sabeln föres, på det under garde-ställningarne beskrifne sätt, raskt i garden bakåt venster.

Parader emot förföljarens stötar och hugg.

För stötar: Qvint-paraden.

För qvart- eller lodräta hugg: skyddar sjelfva garden, hvarvid hand och klinga föras något uppåt höger mot motståndarens hugg.

För terz-hugg: Terz-paraden. Denna parade som isynnerhet är användbar emot ett högt terz-hugg, utföres genom att med en rask svängning föra sabelspetsen i vädret, och att, efter omständigheterna, nedsänka handen något. Är hugget rigtadt efter venstra handen, då nedsänkes sabelfästet med väl utsträckt arm, intill midteln af hästens manke.

Höger — Garde!

Sabeln föres så hastigt som det är möjligt fram öfver hästens hufvud, med ett skarpt, horizontelt terz-hugg till garden bakåt höger.

Hugg!

I det sabelspetsen raskt föres öfver hufvudet, den ginaste vägen, och handen intill venstra axeln, göres

från denna ställning ett kraftigt horizontelt terz-hugg till sidan och väl bakåt, hvarefter sabeln återföres i garden bakåt höger.

Stöt!

Handen och sabeln föras från garden, hastigt med starkt böjd arm intill ungefär midten af bröstet, handen i hel qvart med eggen till venster, spetsen i höjd med handen. Från denna ställning gifves en horizontel stöt bakåt, något till höger och i höjd med högra axeln, hvarefter garden genast återtages.

Parader emot förföljarens stötar och hugg.

För stötar: qvart- eller terz-paraden, hvarvid handen sänkes något.

För qvart- eller lodräta-hugg: skyddar sjelfva garden, då hand och klinga, efter omständigheterna, flyttas litet mera ut till sidorna eller nedåt.

För terz-hugg: terz-paraden.

Venster — Garde!

Sabeln föres hastigt framåt öfver hästens hufvud, med ett raskt och skarpt, horizontelt qvart-hugg i garden bakåt venster, hvarmed fortsättes intilldess det commenderas:

På axel — Gevär!

12:o) Gif akt — Garde!

Till höger mot — Infanterie!

På commando-ordet "Infanterie" vrider recryten sig något i höfterna till höger, öfverlifvet sträckes väl fram emot motståndaren, och sabeln föres från garde-ställningen, med alldeles utsträckt arm, framåt höger, så att handen, som hålles i terz, så långt som möjligt från kroppen, kommer något lägre än högra höften; hvarvid klingan bildar rät vinkel mot armen; handen skall hållas så långt ut till höger att det inte finnes

någon möjlighet för motståndaren att stöta på högra sidan af klingan.

Hugg!

Nu göres ett snedt och skarpt qvart-hugg, (hvilket verkställes såsom № 3 i förberedande huggen, men betydligt lägre) nedåt, framåt och uppåt i rigtning mot Infanteristens venstra hand, och slutar i anläggningen till det efterföljande terzhugget; i det handen hålles i terz, några tum framför venstra axeln, klingan halft bakåt och spetsen något högre än hufvudet.

Två!

Ett terz-hugg göres nu uppifrån, snedt nedåt efter motståndarens hufvud, hvarefter hand och klinga dragas tillbaka så att den förra blifver i terz med eggen åt höger, armen nästan rak, och spetsen af klingan rigtad snedt ned framåt höger emot infanteristens bröst.

Stöt!

Armen drages raskt tillbaka och utsträckes med kraft i den förut angifna rigtningen, hvarpå genast garden, till höger mot Infanterie återtages.

13:o) Till venster mot — Infanterie!

Öfverlifvet omvrides i höfterna till garden framåt venster, och sabeln föres med lindrigt krökt arm, öfver till venstra sidan; armen utsträckes nästan alldeles, handen hålles i terz, i höjd med nedersta delen af bröstet; sabelspetsen rigtad något till venster, i höjd med hufvudet. Lifvet väl framlutadt.

Hugg!

Nu göres ett qvart-hugg (lika med till venster mot Cavalleri, men hugges lägre) uppifrån snedt nedåt, halft framåt och halft till venster. Efter utfördt hugg stadnar armen så som det nyligen är föreskrifvet för stöten till högra sidan.

Stöt!

En stöt göres nedåt och framåt venster på samma sätt, som på högra sidan, hvarefter garden till venster mot Infanterie återtages.

14:o) Till höger och venster mot — Infanterie!

Hugg!
Två!
Stöt!
Hugg!
Stöt!

På commando-ordet "Infanterie" tages garden till höger mot infanterie; efter stöten tages först garden åt den sidan man stött, och derpå tages utan commando garden åt venster; äfven på denna sida tages garden, men den bibehålles; hvarefter commenderas:

På axel — Gevär!

Parader.

I afseende på paraderne mot bajonettstötarne, hänvisas till den följande afdelningen om Sabelns bruk mot bajonett.

15:o) Som första led — Marsch Marsch!

På commando-ordet "Marsch Marsch" sättes venstra foten ut till sidan, och venstra handen föres framför underlifvet, liksom vid garden framåt. På samma gång föres sabeln fram, midt framför axeln, så att axeln, handen och klingan komma i en rak linea. Armen alldeles utsträckt, eggen snedt nedåt höger.

Hallt!

Från denna ställning göres en stöt framåt, likasom från garden framåt, och derefter utan commando, på axel gevär.

16:o) Som andra led — Marsch Marsch!

På commando-ordet "Marsch Marsch" intages garden framåt.

Hallt!

Ett snedt qvart-hugg göres uppifrån nedåt i rigtning efter motståndarens ansigte, såsom det är lärt i Förberedelsen N:o 1, och efter alldeles utsvängdt hugg göres på axel gevär utan commando.

17:o) Sqvadron — Marsch Marsch!

På commando-ordet «marsch marsch« intager såväl första, som andra ledet den ställning, som för hvarje serskildt led, i det föregående, är beskrifvet, och på commando-ordet:

Hallt!

utföres på samma vis, af 1:sta ledet en stöt, och af 2:dra ledet ett snett qvart-hugg, hvarefter begge leden utan commando göra på axel gevär.

Sabeln skall brukas utan räkning!

Detta commando-ord repeteras icke för hvarje ny stöt, eller hugg. De sammansatta stötarne och huggen N:o 6, — 8, — 9, — 10, — 11, — 12, — 13 och 14 utföras utan räkning.

Skall vid uppvisningar bruket af sabeln icke visas med räkning, så utföras samteliga enkla stötar och hugg N:o 1, — 2, — 3, — 4, — 5, — 7, — 15, — 16 och 17, i nummerföljd, tillika med de öfrige, utan räkning.

1:o) Gif akt — Garde! — Stöt!
2:o) Framåt höger — Garde! — Stöt!
3:o) Framåt venster — Garde! — Stöt!
4:o) Till höger — Garde! — Stöt!
5:o) Till venster — Garde! — Stöt!

På axel — Gevär!

6:o) Gif akt — Garde!
Till höger mot — Cavallerie! — Hugg!

7:o) *Till venster mot — Cavallerie! — Hugg!*
8:o) *Till höger och venster mot — Cavallerie! — Hugg!*

På axel — Gevär!

9:o) *Gif akt — Garde!*
Till förföljning höger — Garde! — Stöt!
10:o) *Till förföljning venster — Garde! — Stöt!*

På axel — Gevär!

11:o) *Gif akt — Garde!*
Till retraite venster — Garde!

På axel Gevär!

12:o) *Gif akt — Garde!*
Till höger mot — Infanterie! — Hugg!
13:o) *Till venster mot — Infanterie! — Hugg!*
14:o) *Till höger och venster mot — Infanterie! — Hugg!*

På axel — Gevär!

15:o) *Som första led — marsch marsch! — Hallt!*
16:o) *Som andra led — marsch marsch! — Hallt!*
17:o) *Sqvadron — marsch marsch! — Hallt!*

Anmärkningar.

I afseende på det speciella utförandet af huggen, följas alldeles de vid förberedelsen gifna allmänna reglor. På det att stöten må kunna ske med säkerhet och hafva den åsyftade verkan, skall den göras med kraft och raskhet, sålunda att sabelspetsen, utan sidorörelse eller utan att vackla, föres till målet.

Efter en utförd stöt drages klingan raskt och rätt tillbaka, innan den återföres i garden.

De djupare stötarne äro ofta användbara i sidogarderna; vid deras utförande är att iakttaga, det klingspetsen nedsänkes och i stöten rigtas efter motståndarens underlif; hvarvid dock handen skall förblifva ungefär i höjd med axeln.

Recryten skall flitigt öfvas i att göra såväl höga stötar (efter bröst och ansigte) som djupa stötar (efter underlifvet) i de olika rigtningarne och efter ett bestämdt föremål. Härtill kan en bullvan (en med halm uppstoppad lärftspåse) ändamålsenligt användas; på hvilken de nödvändiga märkena af ungefär 2 tums genomskärning anbringas på hufvudet, bröstet och underlifvet.

För att med hugget eller stöten, nå så långt som möjligt, skall, utom att armen väl utsträckes, öfverlifvet följa hugget och stöten. I vinkelridningen skall derföre, oaktadt öfverlifvet här hvilar på det motsatta benet, då hugg eller stöt göres, knäet böjas på den sidan, hvartåt det hugges eller stötes, och öfverlifvet följa med, men återföres derpå straxt igen i den förra ställningen. På det recryten skall kunna få ett tydligt begrepp om, hvar de olika huggen skola anbringas, samt för att vänja honom till att beständigt hugga efter ett bestämdt föremål, skola alla hugg och stötar rigtas efter de andra, antingen framför, åt sidorna eller bakom stående recryterne. När de sammansatta huggen öfvas utan räkning, skall i hvarje ny gardeställning göras ett litet uppehåll, för att tydligt markera den.

Då sabelns bruk blott öfvas till fots, för att desto bättre kunna öfva och utföra allt till häst, skall vid undervisningen afseende göras härpå.

Recryten intager derföre en ställning, som har den mesta likhet med den han har till häst; han skall härvid beständigt tänka sig vara till häst, på det att intet hugg skall taga en rigtning, som, när han verkligen vore till häst, icke kunde göras för hästens skuld.

Vid sabelns bruk skall det vara mycken liflighet, hvarje ställning skall intagas och förändras kort och hastigt. Vid öfning utan räkning, bör icke för myc-

ket afseende fästas derpå, att alla hugg och stötar komma på en gång; ty derigenom lärer recryten, att i stället för att se åt den sida han hugger, se till sin sidoman; och det är intet som bör så strängt efterses, som att karlen ser ditåt han hugger eller stöter.

Hugg och stötar använda i förening med parader i de olika gardeställningarne.

Vid denna öfning, som icke företages förr än manskapet är väl öfvadt i allt det föregående, är det nödvändigt, såväl vid undervisningen af den enskildta karlen, som sednare i trupp, att alltid gifva motståndarne den ställning mot hvarandra, som de skulle hafva vid striden till bäst; och detta sker på följande sätt:

Sedan manskapet är uppstäldt med huggnings afstånd på ett led, med på axel gevär, commenderas:

Till huggning mot — Cavallerie! — 1:sta (2:dra) led, 3 steg framåt — Marsch!

hvarpå det utnämnda ledet gör 3 korta steg, hallt och genast högeromvändning.

Höger! (Venster!)

Begge leden stiga hastigt ett steg till höger (venster) så att hvarje enskildt man kommer att stå midt emot sin motståndare. För att erhålla den rigtiga ställningen mot hvarandra, commenderas derpå:

1:o) Framåt höger — Garde!

Begge leden stiga ut med venstra foten åt sidan, och taga garden framåt höger.

2:o) Framåt venster — Garde!

Begge leden stiga ut med högra foten åt sidan, och taga garden framåt venster.

3:o) Till höger — Garde!

Begge leden göra venster om och sätta venstra foten ut till sidan.

4:o) Till venster — Garde!

Begge leden göra höger om, det stående ledet stiger ut med venstra foten och det framryckta ledet med den högra.

5:o) Första ledet till höger (venster) — andra ledet till venster (höger) — Garde!

Första ledet gör venster-, andra ledet gör högerom, hvarpå begge leden sätta venstra foten till sidan. När första ledet skall taga garden till venster och andra ledet garden till höger, förhålles på samma sätt, fastän omvändt hvad vändningen angår.

6:o Första ledet till förföljning höger — andra ledet till retraite venster — Garde!

Första ledet tager den befallda garden, såsom förut är nämndt; andra ledet gör höger-omvändning, och sätter vid gardens intagande högra foten till sidan. Här iakttages att först taga garden framåt, och sedan bakåt venster.

7:o Första ledet till förföljning venster — andra ledet till retraite höger — Garde!

Första ledet intager garden, men utstiger med högra foten, andra ledet gör höger-omvändning och sätter venstra foten till sidan då garden tages; äfven här göres först framåt garde. När första ledet tager garden bakåt, och andra ledet framåt, förhålles omvändt på samma vis.

Vid commenderandet af dessa olika garde-ställningar, skall iakttagas, att läraren, innan han befaller en förändrad garde, commenderar: på axel gevär!; hvarvid alltid den foten som är utflyttad, återföres till den qvarstående; och begge leden göra, utan commando, front mot hvarandra.

Venstra handen sättes, under öfningarne till fots, alltid i sidan, med undantag af i garderne till ven-

ster, och bakåt venster, der den i förra fallet lägges på ryggen, och i det sednare på magen; för att icke utsättas för skada. Alla hugg och stötar göras liksom vid förberedelsen, utan utfall.

Vid denna huggning i de olika garderne iakttages följande förhållningsreglor.

a) De enkla stötarne, huggen och paraderne.

Först öfvas huggen och stötarne enskildt med räkning, i förening med de föreskrifne paraderne; hvarvid följas de i det föregående, för hvarje serskildt garde, gifna reglor. Man begynner med garderne till höger, och öfvergår sednare till de svårare garderne på venstra sidan.

Äfven här commenderas blott stöt eller hugg, i öfverensstämmelse med de, under bruket af sabeln, föreskrifne commando-ord, (se sabelns bruk: Sabeln emot sabeln) och recryten gör då, efter behörig förberedelse, alltid af sig sjelf den mot angreppet svarande paraden. När en stöt skall göras djupt, efter underlifvet, commenderas:

Stöt djupt — Stöt!

utan detta commando-ord, göras alla stötarne efter öfverlifvet.

Det skall efterses, att alla stötar, hugg och parader utföras raskt och kraftigt, samt att dervid alltid den befallda garden bibehålles. När recryten öfvas i paraderne mot hugg och stötar, med räkning, tager angriparen, efter hvart enkelt hugg eller stöt, straxt igen garden emot sin motståndare, och det följande angreppet göres således alltid från garden. I öfrigt följes här, alldeles de under förberedelsen för hugg i förening med parader och efterhugg, gifna allmänna reglor.

Fastän paraderne äro de samma, antingen de fäktande hafva lika eller olika front, så är det likväl, på grund af motståndarnes förändrade ställning, nyttigt, att skiftevis låta dem intaga de olika garde-ställningarne.

b) Förberedelsen till contra-huggning, samt efterstötar och efterhugg.

När recryten med säkerhet kan parera stötarne och huggen med räkning, utföras de tillsammans i hvarje garde-ställning, utan räkning; började i den föreskrifna ordningen, men sedan efter angriparens eget omdöme, utan att följa den för undervisningen bestämda gången, hvarvid afvexlande den ena parerar, under det den andra stöter och hugger. Det är nödvändigt, att i början göra dessa sammansatta hugg och stötar något långsamt, för att så småningom vänja recryten till att bedömma och parera motståndarens angrepp; men sedan skall det efterses, att alla hugg och stötar blifva utförde och parerade med kraft och raskhet, samt att angriparen äfven genom användandet af flere hastigt efter hvarandra följande hugg eller stötar söker att träffa sin motståndare.

Sedan manskapet häri har uppnått behörig färdighet, tillåter man den parerande, att gifva efterstötar och efterhugg; hvarvid han icke allenast lärer, att begagna sig af sin motståndares fel, utan tillika vänjes till, att äfven under angreppet iakttaga behörig försigtighet. Alla efterhugg och efterstötar göras med den största möjliga raskhet, mot den del af kroppen, som efter ett pareradt angrepp är mest blottad. Efterhuggen skola i allmänhet rigtas efter motståndarens hufvud; och efterstötarne efter den öfra delen af kroppen. Har man parerat ett hugg, är en efterstöt utmärkt verksam, när motståndaren vid återtagandet af

garden, eller för att förnya angreppet, betydligt blottar kroppen. Har man kraftigt parerat en stöt, blifver i allmänhet ett efterhugg fördelaktigast att använda.

Är på högra sidan stöten parerad med qvart, då är ett terz-efterhugg, hvarvid handen hastigt vändes från qvart till terz och hugget derefter föres öfver motståndarens klinga horizontelt efter hans hufvud, som oftast mycket verksamt.

Har man parerat en stöt med qvint, då är, på högra sidan, ett terz-efterhugg alltid att föredraga.

Parerar motståndaren en stöt, skall klingan straxt från stöten svängas till ett raskt och kraftigt hugg, för att förekomma hans efterhugg; så snart han har parerat med qvart, är terz- och när han har parerat med terz- eller qvint, qvart-hugget fördelaktigast att använda. Paraderne för efterhugg och efterstötar äro i hvarje serskild garde-ställning öfverenstämmande med de i det föregående nämnde parader för hugg och stötar; blott med det undantag, att efter en gjord djup stöt eller djupt terz-hugg, skall motståndarens höga efterstöt pareras med terz och hans lodräta eller qvart-efterhugg med prime.

Till slut öfvas manskapet att i rörelse använda de i det föregående omtalte stötar, hugg och parader. Till detta ändamål ställas motståndarne på 12 till 16 stegs afstånd, med front emot hvarandra; man låter dem derpå i rask marsch gå emot hvarandra, och i förbigåendet, först på högra och derefter på venstra sidan, använda samteliga föreskrifna stötar, hugg och parader. Härefter öfvas försvaret och angreppet i vinkelridningen, hvarvid motståndarne omvexlande förfölja hvarandra, och till sist låter man dem röra sig i form af en volt till höger och derefter till venster, allt efter som striden skall ske i någon af de förrnämnde garde-ställningarne.

c) Contra-huggningen.

Den kan likaledes utföras såväl på stället, som under rörelse. Företages den på stället, sker hvarje angrepp, såsom förut är anfördt, vid undervisningen, utan utfall; af hvilken orsak motståndarne ovillkorligen skola blifva stående fasta i de olika gardeställningarne. Företages contra-huggningen under rörelse, utföres den efter lärarens närmare bestämmande, på det i förberedelsen till contra-huggningen föreskrifna sätt.

Under fäktningen skall lärarne noga efterse vapnens kraftfulla och regelmessiga bruk.

Efter alla hugg och stötar skall ryttaren straxt intaga garden, för att kunna skydda sig mot riposterne.

På alla parader, som skola tagas korta och kraftfulla, bör följa raska efterhugg eller efterstötar.

Ryttaren skall taga sig i akt, att icke genom vilda rörelser blotta sig; men deremot, då motståndaren begår detta fel, ögonblickligen begagna sig deraf, för att gifva honom ett kraftfullt hugg eller stöt. Vid alla de tillfällen, då stöt göres emot en motståndare, må endast begagnas sablar eller huggvärjor, som äro försedde med tillbörligen starka och mjuka bollar.

(Till huggningen brukas i allmänhet de föreskrifne huggvärjorna). Det skall noga efterses att manskapet är genom handskar, masker och plasterons skyddadt för blessyrer.

För att vänja recryten, att äfven föra och parera hugg med ett tungare vapen, skola de enkla huggen och paraderne i de olika garderne äfven öfvas, med dertill bestämda tungare sablar.

Af denna huggning i de olika garde-ställningarne lärer recryten allt, med undantag af efterstötarne, efterhuggen och contra-huggningen, hvilket läres vid sqvadronerne.

Till Häst.

Först när recryten till fots kan väl utföra de olika huggen och stötarne, öfvas han deruti till häst. Denna öfning börjas på trädhästen; här kan läraren bäst visa och rätta. De för öfningarne till fots gifne reglor äro till största delen gällande till häst. Förutom dessa anföres ännu efterstående, om sabelns dragning och införing.

Gif akt! — Gevär!

Recryten ser nedåt till venster, så att sabelfästet kan ses, öfverlifvet vrides något till venster och högra handen griper, öfver venstra armen, om fästet.

Ut!

Sabeln drages raskt ut ur baljan, hvarvid armen nästan utsträckes, hvarefter spetsen af klingan vändes rätt upp i vädret; utan att göra något uppehåll i denna ställning, föres sabeln, icke öfverilädt, men med precision, med fästet till högra höften, så att knappen kommer att hvila på låret. De främsta fingrarne och tummen omfatta fästet, tummen bakom, de öfriga framför. Klingan skall stå rätt upp och ned, eggen vända framåt och ryggen hvila emot axelleden.

Remmen om handleden!
Remmen af handleden!

Som till fots.

Gevär in!

Sabeln föres från den ställning den har, rätt upp i vädret, litet framåt; armen utsträckes. Hand och sabel vridas något till venster, så att spetsen af klingan kommer att vända mot öppningen af sabelbaljan; öf-

verlifvet och hufvudet vändas med detsamma, så mycket till venster, att sabelbaljan kan ses. Utan att det göres något uppehåll i denna ställning, insättes sabeln i baljan och nedföres utan stöt. Hufvudet och öfverlifvet återföras, öfverlifvet rätt upp och ned, hufvudet kastas åt den sida rättningen är, och högra handen föres till högra höften. Hästen skall under sabelns bruk stå alldeles stilla och lugn; recryten bör derföre noga taga sig i akt för, att tilldela den hugg, slag eller stötar; han skall sitta fast i sadeln; venstra handen skall beständigt vara i den rigtiga ställningen, och icke vid vapnets begagnande röra sig upp eller ned, fram eller tillbaka. Benen skola ovilkorligen blifva i den rigtiga ställningen. Öfverlifvet skall derföre, när det skall vändas till en af sidorna, omvridas i höfterna. På den stegbygel stödes väl fast åt hvilken sida öfverlifvet lutas i garde-ställningen eller då man gifver hugg eller stöt. Sker garden, hugget eller stöten rakt fram, då stödes fast i begge stegbyglorne, och recryten lyfter sig något i sätet, dock utan att förlora sitsen.

När läraren, med recryterne anslutne, genomgår N:o **15**, **16** och **17** må han på commando-ordet Hallt! väl låta **1**:sta ledet göra stöten, men icke **2**:dra ledet hugget.

Formeringen till sabelns bruk, likasom formeringen af sqvadron, sker vid uppvisningar alltid i galopp.

En god öfning för cavalleristen är det, att först till fots och sedan till häst, såväl på stället som i skridt, traf och galopp, hugga på trädhufvuden, som medelst en grön hasselkäpp, af en tummes tjocklek och en god handsbredds längd, fästas på pålar af olika höjd. Afhuggningen skall ske i alla riktningar och med de olika hugg, som vid sabelns bruk äro lärda. Den stora nytta som cavalleristen har härutaf är, att han

får öfning i att anbringa sitt hugg säkert och lärer att hugga skarpt; begge delarne äro af lika stor vigt för honom.

Allmänna reglor för striden till häst.

Fastän i det föregående har blifvit omtaldt nästan allt det, som i praktiskt afseende kan tjena ryttaren till vägledning, såväl vid angrepp som försvar, kunna dock följande anmärkningar tilläggas, för att, tillika med den praktiska undervisningen, förskaffa ryttaren rigtigt begrepp om sitt vapens fördelaktiga bruk.

Under fäktningen skall ryttaren alltid använda den till motståndarens anfall svarande garde.

Alla hugg böra företrädesvis vara rigtade efter motståndarens ansigte, hals, armar eller händer; hvaremot stötarne rigtas emot bröstet, ryggen eller underlifvet, och när motståndaren är cuirassier, mest efter ansigte och underlif.

Huggen efter ansigte och hals skola, så mycket som möjligt, göras horizontela.

Under fäktningen skall ryttaren, så ofta dertill gifves tillfälle, begagna sig af stöten, emedan den under alla omständigheter är mest afgörande.

Sträcker motståndaren, under angreppet, fram klingspetsen utan att stöta, så kastas hans vapen med ett kort och raskt hugg till sidan, och ryttaren söker då att straxt begagna det deraf uppkomne blottandet, för att gifva ett efterhugg eller en stöt.

Ryttaren skall göras uppmärksam på, att det under fäktningen är särdeles fördelaktigt, att gifva flere raskt på hvarandra följande hugg, emedan det, isynnerhet för en mindre öfvad motståndare bör blifva särdeles svårt, att afvärja ett så våldsamt anfall.

Som efterhugg äro hugg efter venstra handen eller tyglarne ofta ganska verksamma, hvaremot de icke

äro att tillråda såsom uthugg; då ryttaren sjelf är utsatt för motståndarens hugg. Det samma är att iakttaga i afseende å hugg efter hästens hufvud.

I tvekamp skall ryttaren alltid söka att behålla motståndaren på sin högra sida, och dertill, om möjligt, söka vinna hans venstra; han skall alltid hafva sin häst väl i tyglarne, och skulle motståndarens häst blifva rädd eller olydig, då straxt genom väl anbragta hugg, draga fördel af hans förlägenhet.

B) Sabeln emot Lansen.

Fastän en väl beriden och väl öfvad Lancier i allmänhet är en mycket farlig motståndare för den med sabel beväpnade ryttaren, blifva dock fäktningsförhållandena mindre ofördelaktige för honom, då han är öfvad att parera lans-stötar och lans-slag, och när han tillika är gjord uppmärksam på, att begagna de fördelar, som i följd af fäktningens natur erbjuda sig; hvaremot, om Lancieren är mindre väl öfvad och beriden, så är en väl instruerad sabel-beväpnad ryttare honom vid många tillfällen öfverlägsen. Häruti skulle derföre ändamålsenliga vapenöfningar väsendtligen bidraga till att befordra ryttarens sjelftillit och praktiska brukbarhet i fält.

Paraderne för lans-stötarne böra i allmänhet utföras efter samma reglor som paraderne för stötar med sabel; men erfordra mera kraft och användas i de olika fäktningsförhållandena så som följer:

a) När motståndaren är framför.

Då kan lans-stöten, i allmänhet, endast rigtas emot ansigtet, bröstet eller underlifvet öfver frampackningen.

Vid sådant förhållande är det rigtigast, att med framsträckt öfverlif, hålla sabeln i den vanliga garde-

ställningen framåt, hvarvid dock den högra handen hålles något lägre än axeln; att nedsänka handen i förhållande till lans-spetsens rigtning, och derpå med en kort och kraftig qvart-parade, med styrkan och eggen af klingan nedifrån snedt uppåt, afvärja lansen.

När lans-spetsen rigtas emot venstra bröstet eller när stöten kommer framifrån venster, är det nödvändigt, att föra handen och paraden mera öfver till venstra sidan.

Befinner motståndaren sig framför och något till höger, pareras alla djupare stötar efter underlifvet med qvint-paraden, som utföres med ett kraftigt hugg nedåt, med eggen af klingan emot det svaga af lansen.

b) När motståndaren är på högra sidan.

Öfverlifvet sträckes väl fram i garden; alla stötar efter bröstet eller ansigtet pareras såsom förut med qvart och alla djupare stötar med qvint.

Skulle motståndaren efter en djup stöt eller djup fint stöta högt, eller om stöten kommer mera bakifrån, då är terz-paraden tjenlig att använda, och lansen bör då, likasom vid qvart-paraden, uppfångas med styrkan af klingan nära invid fästet.

c) När motståndaren är på venstra sidan.

Sabeln hålles i den vanliga garden till venster, med handen något lägre än axeln, och i afseende å paraderne gälla de för förhållandet på högra sidan gifna reglor; dock är här för det mesta qvint-paraden, eller, när motståndaren befinner sig mera framåt venster, såsom parade för de djupare stötarne, ett kraftigt qvart-hugg snedt nedåt och framåt venster på det svaga af lansen, bäst att använda.

d) När motståndaren är bakåt höger.

Vid detta tillfälle hålles sabeln med utsträckt arm

i den vanliga garden bakåt; blott med den skillnad, att handen nedsänkes i höjd med bakpackningen, och att klingan hålles nästan rätt upp i vädret. Lans-stötarne pareras i öfverensstämmelse med de i det föregående gifne reglor.

e) När motståndaren är bakåt venster.

Befinner Lancieren sig bakåt venster, hvilket för den sabel-beväpnade ryttaren är det mest ofördelaktiga fäktnings-förhållande, så behålles den vanliga garden bakåt venster; dock med den afvikelse att klingspetsen hålles snedt uppåt venster, något högre än hufvudet, och att ryttaren vrider sig något mera i höfterna, för att kunna föra hand och klinga, så mycket som möjligt bakåt venster. Qvint-paraden är här den enda användbara.

Anmärkningar.

När recryten skall lära att parera lans-stötar, så bör det först ske till fots, och skall dertill begagnas fäkt-lansar, som äro försedde med försvarliga bollar. Det är bäst att recryten härtill begagnar antingen sin egen sabel eller en klinga af samma tyngd som denna, emedan de vanliga fäktsablarne i allmänhet äro för lätta, för att man med dem skulle kunna parera lansstöten med kraft.

Först skall recryten lära paraderne, på stället, i de olika garde-ställningarne, derefter låter man en man med fälld lans springa rakt in på honom, hvars stöt han skall parera; och till sist öfvas han, icke allenast gående i volter, utan äfven förföljande och förföljd, att i öfverensstämmelse med de i det föregående anförda reglor parera lans-stötaren, samt att göra efter-hugg och efter-stötar.

Undervisningen bör icke företagas i trupp, utan blott med en man i sender; samtidigt med öfningen i paraderna skall läraren genom tydlig förklaring, söka att bibringa recryten riktigt begrepp om hans förhållande till lancieren. Äfven bör läraren i början göra lans-stötarne långsamt och försigtigt, för att efterhand vänja recryten att parera hastigare gjorda stötar. Då sabel mot lans öfvas till häst är det ännu mera nödvändigt än till fots, att med harnesk, masque och plasterons skydda den som förer sabeln, emedan lansstötarne, eljest genom deras våldsamhet, lätt kunna blifva farliga.

Allmänna reglor för den sabel-beväpnade ryttarens förhållande i striden mot Lancieren.

Vid den slutna choquen, der det fiendtliga angreppet bör mötas med den största möjliga häftighet, kunna ryttarne blott söka att afvärja den stöt som föres rätt på dem, hvartill äfven en undvikande sidorörelse med öfverlifvet i förbindelse med paraden understundom kan bidraga. Lyckas icke den första stöten, äro lauciererne i den derpå uppstående oundvikliga trängsel, icke allenast alldeles hindrade af deras långa vapen, men lida som oftast i detta handgemäng större förlust, än de vid deras första inrusning på motståndarne hafva förorsakat.

Så väl vid svärmanfall som i enskild strid skall ryttaren med en liten sidorörelse, heldst till venster, söka att undgå lancierens raka choque, emedan då hans stöt blifver i vinkel, är den lättare att parera. I enskild strid är det, till följe af säkrare parader, som oftast fördelaktigt, att rida fienden till mötes, i långsam takt, och, under alla omständigheter, att hålla motståndaren framåt höger.

I garderna framåt och till sidorna skall ryttaren sträcka öfverlifvet väl fram, heldst parera uppåt eller

nedåt, med kraft och lugn, och icke af finter låta förleda sig till falska rörelser. När det lyckas honom, att kraftigt parera eller att slå ned lansen, eller att kasta den högtlyftade lansen i vädret, då bör han, i det han binder densamma, straxt, med hjelp af yttre benet, kasta sig tätt inpå sin motståndare, emedan denne då alldeles icke kan försvara sig med sitt långa vapen.

Ryttarens hugg eller efterhugg göras alltid fördelaktigast efter ansigtet, armarne och händerna, hans stötar deremot efter öfverlifvet.

När Lancieren förer sitt vapen med begge händerna, brukas alldeles de samma paraderna, som i det föregående är nämndt.

C) Sabeln emot bajonetten.

Det kan antagas som regel, att ryttaren i striden emot infanteristen alltid skall hålla sig i sådan garde, att han nätt och jemt ser sin motståndare på venstra sidan af eller under klingan, emedan han derigenom är i tillfälle att allenast med qvart-paraden afböja alla stötar efter öfverlifvet. För att kunna parera med mera säkerhet, är det nödvändigt, att, i de olika garderna, så mycket som möjligt, med utsträckt arm luta öfverlifvet fram emot motståndaren, såsom det vid sabelns bruk, i garderne till höger och venster mot Infanterie, är beskrifvet.

Paraderne mot bajonettsstötar.

Qvart. Stöten uppfångas med styrkan och eggen af klingan, nära fästet, med en kraftig kort tryckning nedifrån uppåt; efter paraden återtages genast garden, så framt icke läraren, för att förvissa sig om paradens rigtiga utförande, befaller att recryten skall stadna i densamma.

Qvint: Motståndarens djupa stöt efter ryttarens lår eller ben, pareras med ett raskt och kraftigt hugg af klingan på så sätt, att geväret med eggen af klingan slås nedåt höger.

Fastän qvint-paraden icke förmår att säkert skydda emot infanteristens djupa stöt, är det likväl den enda, som vid detta tillfälle kan användas med någorlunda säkerhet.

Terz: När motståndaren efter en djup fint eller stöt, gör en hög stöt, eller när han befinner sig mera bakåt höger, är man emellanåt nödsakad att begagna terz-paraden, hvilken i öfrigt göres efter samma reglor som qvart-paraden, med eggen af klingan nära vid fästet.

Anmärkningar.

I afseende på öfningen af hugg och stötar följas de allmänna reglorna för sabelns bruk.

När recryten skall öfvas i att parera bajonettsstötar, skola de fäktgevär, som härtill brukas, vara försedde med starka och mjuka bollar; och läraren bör innan han stöter med kraft, genom långsamt gjorda stötar lära recryten, att rigtigt och väl parera. Recryten skall härtill icke begagna huggklingor, emedan dessa äro för lätta; utan bör vara beväpnad med en sabel af behörig tyngd och med tillräcklig handbetäckning, för att skydda handen mot skada.

Det är nödvändigt och rigtigast att recryten, som skall parera bajonettsstötarne, antingen sätter sig på trädhästen eller ställer sig på ett bord eller något annat upphöjdt föremål; likaledes bör han vara försedd med harnesk, masque och plasterons.

Äfven här är det en ovillkorlig regel, att samtidigt med undervisningen om paraderne, gifva recryten ett rigtigt begrepp om hans förhållande till Infanteristen.

Allmänna reglor för den sabel-beväpnade ryttarens förhållande emot Infanteristen.

Utan tvingande omständigheter, skall ryttaren icke söka enskild strid med infanteristen, emedan denne dervid har tillfälle att utveckla alla de fördelar, som hans större defensiva kraft och rörlighet tillbjuda honom. När emedlertid ett sådant tillfälle inträffar skall ryttaren, för att angripa med sitt blanka vapen, icke störta rakt på infanteristen, emedan denne då med en sidorörelse till höger lätt undgår hans anfall, och kommer honom sjelf på venstra sidan; utan i en rask och väl samlad gallopp angripa honom så, att han får honom något framåt på högra sidan. Gör infanteristen vid detta tillfälle en stöt efter ryttaren, pareras den i öfverensstämmelse med de för paraderne gifne reglor.

Ryttaren skall för öfrigt, emot en rask motståndare, icke företaga sig att rida omkring honom i volter, för att söka tilldela honom hugg eller stötar, emedan infanteristen, med sin långt nående stöt, då lätt får tillfälle att såra rytteren eller hästen. Det är rigtigast att söka öfvervinna honom med endast korta, efter hvarandra följande raska angrepp, men såsnart ett sådant är afslaget, genast aflägsna sig.

Ryttaren skall under fäktningen luta sig väl fram emot motståndaren; noga taga sig i akt, att icke med oförsigtiga rörelser eller hugg blotta sitt öfverlif; och när det lyckas honom att med en kraftig parade uppfånga en bajonettsstöt, då om möjligt binda geväret, och straxt, med hjelp af yttre benet, kasta sig tätt in på infanteristen, innan denne hunnit springa tillbaka eller kunnat få sitt gevär fritt. Vid detta tillfälle är det rigtigast, att ryttaren med en kort vändning af handen gör sitt efterhugg längs efter geväret ned mot infanteristens händer.

Vid alla tillfällen skall ryttaren blott hugga efter hufvudet, händerna och armarna, men stöta efter kroppen.

Har infanteristen för tidigt och utan verkan afskjutit sitt skott, eller om han icke har något sådant i geväret, skall ryttaren, innan han angriper med det blanka vapnet, och förrän infanteristen kunnat få tid att ladda, betjena sig af sin (Carbin) pistol.

Då ryttarens venstra sida är mycket blottad mot infanteristen, skall han ögonblickligen afbryta fäktningen eller vända, så snart denna sida är hotad, och alltid sträfva att få sin motståndare framåt höger sida.

Vinkelridning.

Genom vinkel-ridningen får recryten tillfälle att använda, hvad han lärt i ridningen i förening med sabelns bruk; genom den fullkomnas han i begge delarne, samt lärer huruledes han, förföljd af en ensam fiende, bäst skall uppehålla denne, och försvara sig sjelf; äfvensom huru han med största möjliga fördel skall angripa och förfölja en retirerande ensam fiende.

För att kunna, förföljd af fienden, så mycket som möjligt uppehålla honom, skall man icke välja den raka linien till sin retraite, utan genom att bjuda fienden, än den ena, och än den andra sidan, dels söka vinna tid och dels att skada den förföljande. Den vid fäktningen mot enskildt man gällande allmänna regeln, att beständigt söka att få sin högra sida mot fienden, är för den, som retirerar icke användbar, dels emedan han, när det skall uppnås icke kan draga sig nog hastigt tillbaka till det ställe, hvarât han skall eller vill; dels emedan den förföljande, genom att kasta sig på hans venstra sida, lätt kan afskära honom, då för att undgå detta, han tvingas att blotta venstra

sidan. Genom att sålunda åt den förföljande, vända än den högra sidan, hvilket sker så ofta som möjligt, och än den venstra, som sker någongång frivilligt, någongång tvunget, uppkommer vinkel-ridningen.

Dess begagnande är ett ändamålsenligt sätt, för retraiten, då den enskildta karlen är förföljd af en ensam fiende.

D) Sabeln emot Sabeln.

När sabeln förföljes af sabeln.

Vid vinkel-ridningen iakttages följande af den som förföljes:

Han rider mer eller mindre snedt emot det ställe dit han skall.

Om retraiten skall ske hastigt, och fienden alltså icke synnerligen uppehållas, rides mindre snedt, än när retraiten skall ske långsamt och fienden följakteligen bör uppehållas, så mycket som möjligt.

Då högra sidan vänder emot den förföljande, bör man rida mera snedt än när venstra sidan är emot fienden; emedan högra sidan är den starkaste, och den förföljde alltså är i stånd att hålla den förföljande från lifvet.

När venstra sidan är emot fienden, rides starkare, än i motsatt fall. När retraiten icke skall ske mycket hastigt, är en icke alltför fri gallopp tillräcklig.

Beständigt söka att behålla den högra sidan, så länge som möjligt, emot fienden; derföre icke vända från höger till venster, undantagandes då rigtningen, hvaråt det retireras, absolut gör det nödvändigt, eller när den förföljande, genom att kasta sig på venstra sidan, hotar att afskära.

Att då venstra sidan är vänd emot den förföljande, vända så snart som möjligt, för att få högra sidan till, emedan den venstra är den svagaste.

Att när högra sidan är till, genom hugg och stötar, isynnerhet anbragta efter hufvudet på den förföljandes häst, söka att hålla honom från lifvet.

Och då venstra sidan är till, genom goda parader söka att undgå de af den förföljande anbragte hugg och stötar.

Före hvarje vännding anhålles hästen något, för att kunna vända hastigare.

Hästen föres väl fram i vändningarne, och vändes icke för skarpt.

I det hela skall vapnens bruk stå i den närmaste förbindelse med hästens förning; isynnerhet skall detta vara fallet vid vändningarne. Den förföljande skall hållas väl från lifvet, när vändningen skall ske, och klingan, i det hästen föres fram i vändningen, hastigt föras i den nya garden.

Ögonen skola brukas öfverallt, såväl på den förföljande, som ditåt det rides. För att kunna fördelagtigt begagna sig af hvarje fel som motståndaren begår, samt för att möta hans anfall, är den största uppmärksamhet och behändighet nödvändig.

När sabeln förföljer sabeln.

Härvid iakttages följande:

Att så ofta som möjligt tvinga den förföljde, att vända venstra sidan till, och, för att behålla den så länge som möjligt, söka att försvåra hans vändning till höger. Att genom sabelns bruk, draga den största möjliga nytta af den fördel man har öfver den förföljde, när denne vänder venstra sidan till.

Den förföljde tvingas att vända venstra sidan till, när den förföljande, genom att kasta sig bakom honom, hotar att afskära honom från det ställe, hvarât han vill eller skall.

Den förföljande skall, när den förföljde har högra

sidan till, hålla sig väl tillbaka, för att undgå de långt nående stötar och hugg, som han då kan göra. Vill han närma sig, skall sabeln föras så, att hästens hufvud är skyddadt; men är han sjelf utsatt för motståndarens hugg eller stöt, då tages straxt den vanliga garden framåt venster.

Det ögonblick då vändningen från höger till venster sker, skall den förföljande isynnerhet begagna till sin fördel.

E) Sabeln emot Lansen.

När sabeln förföljes af lansen.

När den sabel-beväpnade förföljes af lansen, iakttages, förutom de i det föregående anförda reglor, ytterligare följande.

Att vara serdeles uppmärksam på de tätt efter hvarandra följande stötarne, för att kunna parera dem, att derföre mindre fråga efter, att genom hugg eller stöt hålla den förföljande från lifvet, än att genom parader söka att undgå stötarne. Att på högra sidan beständigt parera de höga stötarne uppåt, och derpå straxt igen intaga en låg gardeställning med sabeln, för att alltid så mycket som möjligt behålla lansen öfver densamma.

Att när lansen sålunda, genom en kraftig parade, är kastad i vädret, anhålla hästen, för att komma under lansen, och då gifva ett hugg eller en stöt.

Att i vändningarne komma raskt fram, emedan dessa äro de farligaste ögonblicken.

Att lika så mycket genom en rigtig och efter omständigheterna passande rörelse med hästen, söka att undgå stötarne, som att uppnå en och annan fördel öfver den förföljande genom sabelns begagnande.

När sabeln förföljer lansen.

Då sabeln förföljer lansen äro vändningarne isyn-

nerhet de ögonblick, då fördelar kunna vinnas, derföre skall den förföljande söka att, så mycket som möjligt närma sig den förföljde, när en vändning förestår, han kan då lättare begagna sig deraf.

Lyckas det förföljaren, att under vändningen kasta sig in på den förföljde, under det denne ännu svänger lansen till en förändrad garde-ställning, är det emellanåt nödvändigt att afböja lans-slaget; hvilket likasom sabelhuggen pareras med styrkan och eggen af klingan.

När den förföljde, då han icke har tid att vända spetsen af lansen emot förföljaren, gör en stöt med doppskon, pareras den likasom vanliga lans-stötar.

Genom kraftiga parader skall den förföljande söka att kasta lansen i vädret, eller nedåt, och genast störta sig tätt inpå den förföljde, hvarvid den största möjliga fördel uppnås.

Anmärkningar.

Vinkel-ridningen skall öfvas först i skridt, sedan i traf och derpå i galopp. Läraren bör sjelf förfölja hvarje enskildt karl, dels för att se till att hästen föres rigtigt och hjelpen användas, som den bör, och dels för att markera och gifva hugg och stötar, samt genom att begagna de fel, som recryten begår; lära denne, det rätta förhållandet vid de mötande olika tillfällena, samt göra honom uppmärksam på dess fel.

Parade Vinkelridning.

Från högra flygeln rider hvar enskild karl, med på axel gevär, rakt fram i höger galopp (härvid iakttages att karlen först rider i skridt 4 à 5 steg ur ledet). Då han är kommen 8 à 10 steg förbi den person, för hvilken uppvisningen sker (som han ser vid förbi-ridningen fritt i ögonen, och som han icke får komma närmare än 5 à 6 steg), changeras hästen och

vändes $^1/_8$:del till venster (det iakttages vid alla changemanger, att efter dessa föra hästen 2 à 3 språng rakt ut i den förra directionen innan det vändes), hvarvid klingan, som före vändningen föres i garden framåt, hastigt changeras till bakåt venster garde. Nu visas de olika paraderna, och sedan 30 till 40 steg äro ridna i denna direction, changeras hästen och vändes $^1/_4$:del till höger, på samma gång tages garden bakåt höger; nu göras de, i denna garde, föreskrifne hugg och stötar. När 30 till 40 steg äro ridne changeras åter hästen och vändes $^1/_4$:del till venster, klingan föres med detsamma i garden bakåt venster, hvarvid det förhålles såsom efter första vändningen till venster; då den bestämda distancen är riden, changeras hästen och vändes $^1/_4$:del till höger, klingan föres i garden bakåt höger, hvarpå det förhålles som efter 2:dra changemanget; då distancen är riden changeras och vändes $^1/_8$:del till venster; klingan föres i garden framåt, hvarpå rides ungefär 10 à 12 steg rakt fram, då det göres hallt och på axel gevär.

På det att afståndet emellan de efter hvarandra följande recryterne, hvarken må blifva för stort eller för litet, skall den påföljande № icke rida ut ur ledet förr än den föregående är midt framför den person för hvilken uppvisningen sker.

Att Bravera.

Genom vinkelridningen har recryten fått begrepp om och öfning uti att bruka sitt hufvudvapen: Sabeln; såväl när han förföljer, som när han förföljes af en enskildt fiende. Vid braveringen lärer han förutom detta, huruledes han, såväl till anfall som försvar, skall göra bruk af sin pistol i förening med sabeln, samt huru han i striden mot fiendtliga flankörer, skall

understödja sin kamrat och tillika sjelf blifva understödd af honom.

Hufvudreglorne vid Braveringen.

Icke bortgifva sitt skott utan säkerhet, eller i det mindsta sannolikhet förefinnes att det träffar; derföre icke skjuta på längre håll än på högst 20 à 30 stegs afstånd.

Söka att locka motståndaren att bortgifva sitt skott, så tidigt och på ett afstånd att dess verkan blifver osäker.

Beständigt söka att' komma på fiendens venstra sida och sjelf vända den högra emot honom. När man med pistolen i hand förföljer en fiende, söka att nå honom på den kortaste vägen. Vid detta tillfälle icke följa de bugter och vändningar, som fienden gör, utan gå fram på den raka linien emot det ställe, ditåt den retirerande skall eller vill.

När fienden med pistol i hand förföljer, icke inlåta sig på, att genom vinkling söka uppehålla honom, utan taga den raka och närmaste vägen tillbaka.

Dock äro små bugter, isynnerhet när man känner sig bättre beriden, bra att använda, för att hindra fienden att taga godt sigte. Har den förföljde pistolen i hand, då kan han när vapnena äro lika, inlåta sig på att bugta.

För att kunna träffa med säkerhet, sigtas, när afståndet icke är så kort att skottet omöjligen kan fela, på sadeln; den utgör midteln af det hela föremålet.

Efter omständigheterna och eftersom det till eget försvar eller anfall är fördelagtigast, göra bruk af de olika vapnena; derför söka att erhålla mycken färdighet i ombyte af vapen, utan att det för uppmärksamheten eller hästens förande har någon skadlig inflytelse.

Vara serdeles uppmärksam, för att straxt kunna begagna hvarje fel motståndaren gör, äfvensom att sjelf taga sig i akt för att icke begå sådane.

Söka att leda och locka fienden så att ens egen secundant kan draga fördel deraf.

Såsom secundant, vid hvarje tillfälle, söka att understödja kamraten; derföre beständigt rida så, att man kan komma till hans hjelp, när det behöfs; eller hindra fienden att begagna sig af den fördel, han antingen genom val af vapen eller gynnad af omständigheterna kan hafva erhållit öfver kamraten.

Secundanten skall vara serdeles uppmärksam och hafva ögonen öfvevallt.

För att vid braveringen icke allenast vara sin motståndare jemngod, utan ock för att vara honom öfverlägsen, äro, förutom käckhet, sinnesnärvaro, påpasslighet och uppmärksamhet, de tvenne egenskaperne att vara fullkomligt god ryttare, och att kunna bruka sina vapen med färdighet, nödvändiga.

Understödjer icke här, det ena det andra, felas här något, eller lider det ena, på det andras bekostnad, kan den grad af fullkomlighet, som bör finnas, icke uppnås.

Hvarje enskildt del skall, utan hinder af andra delar, men i förbindelse med dem, förrätta sin tjenst, och afsigten är uppnådd. Således t. ex. tillhörer venstra handen och benen hästen, högra handen och armen vapnen, ögonen brukas öfverallt och hufvudet styrer det hela.

Oaktadt det, då ställningarne och tillfällena, hvaruti den enskildta karlen kan komma vid braveringen, äro så mångfaldiga och olika, icke är möjligt att gifva en bestämd föreskrift, som är tillämplig vid alla tillfällen, så bestämmes likväl här sättet hvarpå denna öfning skall företagas, när recryten, genom att vara i

besittning af den nödvändiga färdigheten, är förberedd härtill.

De allmännaste förhållanden, hvaruti recryten kan komma vid braveringen äro här nedan anförda; fastän dock icke i den följd de möjligen kunna inträffa i verklig strid.

Tvenne afdelningar, rangerade på 2:ne led hålla på ett afstånd af 200 till 300 alnar midt emot hvarandra. — — — — På signalen

Flankörer ut,

rycker högra flygelroten i begge afdelningarne i skridt, traf eller galopp (hvilket skall vara bestämdt förut), 30 alnar framför midteln af sin tropp. Under-rotmästaren stadnar 16 till 20 alnar bakom sin öfver-rotmästare och något till höger. Sabeln nedsläppes på bandremmen, pistolen upptages (under venstra armen) och hanen spännes.

Öfver-rotmästarne i 1:sta troppen får № 1 och under-rotmästaren № 2; de motsvarande i 2:dra troppen få № 3 och 4. — — På signalen:

Skridt (traf eller galopp)

börja № 1 och 3 att närma sig hvarandra under små vinklingar. Till hvilken sida vändningen först skall ske bestämmes icke; utan öfverlemnas till hvar och en enskildt; (likväl är bäst att vända först till höger) № 2 och 4 vända till motsatt sida, mot den hvartill deras kamrat har vändt, och rida 8:tan på stället, i skridt, beständigt hållande ögonen på kamraten och fienden.

№ 1 och 3 närma sig hvarandra under vinkling, och söka, genom att ofta lägga an och bräcka af, att narra skottet af hvarandra; så snart detta lyckats för den ena, rider den, som har sitt skott i behåll, raskt in på den andra.

Om det antages att № 3 har skjutit först, så insätter han pistolen och griper sabeln; vänder i en liten volt venster omkring, och söker, ifall № 1 är honom mycket nära, så hastigt som möjligt, med sabeln i bakåt venster garde, att närma sig sin secundant № 4, som han skall passera med venstra sidan emot; № 1 förföljer № 3, och söker att upphinna honom, för att träffa honom med skottet, innan secundanten № 4 hunnit fram.

I den händelse att distansen emellan № 1 och 3 vore så stor, att ingen sannolikhet att träffa funnes, spar № 1 sitt skott till dess № 4 ryckt så långt fram, att han med nytta kan begagna sitt skott, och skjuter då på honom; insätter sin pistol och griper genast sin sabel; tager garden bakåt venster och vänder i en volt åt samma sida. № 4 förföljer № 1, som, garderande sig med sabeln, söker att hinna sin secundant № 2; № 3 rider 8:tan der hvarest hans kamrat № 4 förut ridit den. Så snart № 4 hunnit nog nära № 1 skjuter han, eller, om han icke hinner honom, gömmer han skottet till dess № 2 hunnit så långt fram, att han kan skjuta, hvarpå pistolen insättes; han fattar sabeln, tager garden bakåt venster, och vänder i en volt till venster tillbaka till sin secundant. № 2 förföljer nu № 4 på samma sätt som förut har skett. När № 2, under förföljningen af № 4, antingen har skjutit på honom eller hans secundant № 3, som närmar sig med sabeln i hand för att understödja № 4, insätter han sin pistol och upptager sabeln, rider № 3 till mötes i en stor volt åt venster, gifver hugget № 6 efter honom och en stöt, samt vänder till venster och rider i vinkelridning tillbaka; när han kommer i närheten af sin secundant, börjar denne att röra sig framåt; № 3 gifver då hugget № 5 efter № 2 som han derefter lemnar, och rider emot № 1,

gifver hugget № 6 och en stöt, vänder till venster och rider i vinkelridning tillbaka; när han kommer i närheten af sin secundant, förhålles såsom nyss anfördes o. s. v. tills det blåses signalen:

Nog!

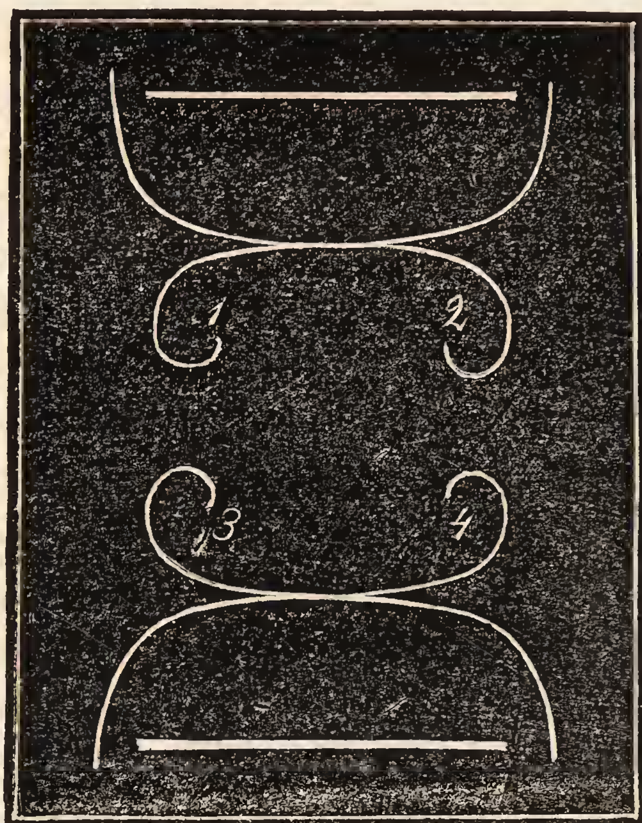
Denna signal bör blåsas när de 2 stridande ungefär äro midt emellan de begge tropparne, på signalen rida de begge, som äro ute, (antaget att dessa vore № 3 förföljd af № 1), hvar och en åt den sida, der den tropp står från hvilken han är utsänd; de rida en stor volt åt den sida de hafva vändt, med ungefär 30 till 40 alnars radie, så att de få front midt emot hvarandra och göra hallt på ett afstånd af 20 till 30 steg. Secundanterne № 2 och 4 framrycka vid signalen och rida rakt på det ställe hvarest № 1 och 3 redo då den blåstes, och göra hallt så att de komma i linea med sin kamrat, på ungefär 16 till 20 stegs afstånd ifrån honom. Vid denna formering skola secundanterna passa på, att den som är ute passerar tätt framför dem, och att han sedan håller sig i höjd med honom, så att alla 4 göra hallt på en gång; № 1 och 3 som voro ute då signalen blåstes, taga vid formeringen garden bakåt den sida fienden är, tills de hafva passerat sina secundanter, då de taga garden framåt; secundanterne framrycka med framåt garde, hvarpå alla 4, vid hallter, göra på axel gevär,

Nu blåses det.

Genast till Sqvadron.

Alla 4 taga garden framåt, rycka några steg (i den förut begagnade takten) mot hvarandra och vända utåt i en liten voldt; i sjelfva vändningen changeras klingan till garden bakåt den sida fienden är, rida sedan diagonaliter till sqvadronen, så att de korsa hvar-

andra på midteln; straxt innan de mötas changeras klingorne till den andra garden bakåt; och skola de passera hvarandra så, att den som har garden bakåt höger kommer närmast fienden. Den figur de rida är ungefärligen denna:



Då de 2 kamraterne passerat hvarandra, vända de emot sin tropp och rida, om braveringen skett i galopp, i en fri utsläppt sådan tillbaks utom flyglarne af troppen. Vid inridningen skola de hålla sig så långt ut till sidorna, att tropparnes fronter äro fria. Då de komma intill tropparnes flyglar göres på axel gevär.

8:tan som under braveringen rides af secundanterne, skall hafva en ungefärlig längd af 8 till 10 steg och ridas paralellt med troppens front. Den skall ridas så att secundanten, i de begge ändarne af 8:tan alltid vänder fronten emot fienden. 8:tan rides alltid i skritt.

Vid braveringen skall begagnas huggsablar, försedda med säkra bollar.

Det skall noga efterses, att recryten icke aflossar sitt skott, utan att taga sigte. Komma de hvarandra så nära, att karlen eller hästen skulle blifva skadad af skottet, hålles pistolen något ut till sidan, i det den affyras.

På det att recryten skall hafva den största möjliga nytta af braveringen, skall han tillhållas, att begagna sig af, och draga fördel af hvarje fel, som af motståndaren begås, äfvensom af hvarje tillfälle som af omständigheterna föranledes; likväl skall det tillses, att den ofvanför bestämda gången af braveringen det oaktadt följes, eller åtminstone straxt fortsättes.

Af de förhållanden, som under braveringen kunna förekomma, anföres här några exempel.

En af flankörerne tappar sin pistol eller sin sabel; motståndaren visar att han förstår draga fördel deraf, derigenom att han jagar in på honom, tilldelar honom ett hugg eller en stöt; men låter honom det oaktadt obehindradt rida. Secundanten till den, som råkat ut för denna olycka, skall, för att understödja kamraten, så hastigt som möjligt komma honom till hjelp, och öfvertaga hans pligter, intill dess han åter är i stånd att göra det sjelf.

En annan har den oturen att hästen störtar, och motståndaren drager på ofvannämnde sätt fördel häraf. Secundanten ilar då, så hastigt som möjligt till hjelp, och en annan från troppen rycker fram som secundant.

För den förföljande klickar pistolen; den förföljde håller in sin häst, utan att förändra den direction, i hvilken han rider, för att om möjligt tilldela den förföljande, som är sysselsatt med att ombyta vapen, ett hugg eller en stöt.

När vid braveringen sålunda hvarje inträffande omständighet begagnas på det fördelaktigaste, utan att påminnelser och vägledning äro nödvändiga, när hästen

föres och vapnena brukas med färdighet, då har cavalleristen, i striden med enskildt man, uppnått den grad af fullkomlighet, som det i fredstid är möjligt att gifva honom.

Denna så nyttiga öfning, skall derföre ofta genomgås, på det hvarje man deruti må bibringas den möjligast största fullkomlighet.

